

Studeren met Open Bijbel

Bijbelstudie sectie voor de wat meer gevorderde Bijbellezer

De brief aan de Kolossenzen

5. De behoudenis is alleen in Christus

Want in Hem woont alle volheid van de godheid lichamelijk; en u hebt de volheid verkregen in Hem.

In de boodschap die de apostelen overal brachten, stond de Persoon van Christus Jezus centraal. Voor de Joden en hun vrienden legden zij zijn komst uit als de vervulling van de verwachting van de Messias in Israël. Buiten deze kring gingen de evangelieverkondigers uit van het bewijs van zijn opstanding. Christus' komst, zijn leven van dienstbaarheid onder zijn volk, de heilsbetekenis van zijn offerdood aan het kruis, zijn opstanding tot eeuwig leven, zijn verhoging en terugkomst in heerlijkheid, vormden de voornaamste elementen in een boodschap van verlossing die velen tot geloof bracht.

Dit evangelie van de gekruisigde en opgestane Christus hadden ook de leden van de gemeente in Kolosse gehoord en aanvaard. Maar nu meenden sommigen dit geloof te moeten aanvullen met de verering van engelen, en door Joodse voorschriften over voedsel en heilige dagen in acht te nemen.

De oorsprong en de bijzonderheden van deze dwaalleer zijn niet helemaal duidelijk, maar het gevolg was dat men de toereikendheid van Gods heilswerk in Christus in het geding bracht.

Dreigend gevaar

Ondanks zijn lovende woorden over het voorbeeldige geloof, de liefde in de gemeente, en de manier waarop de leden hun hoop op de verschijning van Christus in heerlijkheid hebben gevestigd, is Paulus zeer bezorgd door wat Epafros hem heeft verteld. Hij wil dat zij begrijpen dat zijn lijden en gevangenschap deel uitmaakt van zijn apostelschap, en in hun belang is. God heeft hem gekozen om het evangelie van heil en leven voor de heidenwereld, dat eeuwenlang in verborgenheid lag, aan het licht te

brenge. Het is ook zijn verantwoordelijkheid als apostel de gemeenten te onderwijzen, en desnoods ook te waarschuwen en vermanen, met het gezag en de bevoegdheid die Christus hem als apostel heeft gegeven. "Hem verkondigen wij, wanneer wij ieder mens terechtwijzen en ieder mens onderrichten in alle wijsheid, om ieder mens in Christus volmaakt te doen zijn. Hiervoor span ik mij ook in, onder zware strijd, naar zijn werking, die in mij werkt met kracht" (Kol 1:28,29).

Dit alles zou de gemeente in Kolosse ter harte moeten gaan, want de apostel heeft reden diep bezorgd te zijn in verband met het gevaar van een valse leer die niet alleen háár welzijn bedreigt, maar ook dat van de buurgemeente in Laodicea. "Want ik stel er prijs op, dat u weet, hoe zware strijd ik te voeren heb voor u, en voor hen, die in Laodicea zijn" (2:1). Ondanks de afstand tussen Rome en deze gemeenten in het Lycusdal in Asia, wil hij die overbruggen door in de geest aanwezig te zijn op hun vergaderingen. Een dergelijke uitspraak in Paulus' brief aan de gemeente in Korinthe, laat zien dat hiermee meer wordt bedoeld dan dat hij aan hen denkt: hij wil zijn apostelschap onder hen op krachtige wijze uitoefenen: "wanneer wij vergaderd zijn, u en mijn geest met de kracht van onze Here Jezus ..." (Kol 2:5; 1 Kor 5:4,5).

Een omschrijving van de dwaalleer waarover Paulus zo bezorgd is, hebben we niet. We kunnen daarom de bijzonderheden alleen proberen op te maken uit zijn weerlegging ervan. Hieruit blijkt dat de afwijking deels van Joodse, deels van heidense aard is. Enerzijds is zij sterk bepaald door Joods wetticisme. Paulus vindt het nodig om uit te leggen waarom besnijdenis niet meer nodig is, dat de feestdagen van de Joodse kalender "slechts een schaduw zijn van wat komen moest", dat allerlei regels betreffende voedsel en drank geen plaats hebben in het christelijk leven. In dit opzicht lijkt de dwaalleer op de poging van conservatieve Joodse christenen niet alleen zelf vast te willen blijven houden aan de Wet van Mozes, maar ook die op te leggen aan niet-Joodse christenen – wat toen het evangelie voor het eerst in de heidenwereld werd verkondigd een groot probleem was geworden. Paulus weertegde deze leer in zijn brieven aan de Galaten en de Romeinen.

Naast de leer dat bepaalde voorschriften in de Wet van Mozes nog steeds nageleefd moeten worden, zijn er andere dwalingen die uit de heidenwereld afkomstig zijn. Blijkbaar vooral afkomstig uit deze streek in Asia. Sommigen maken aanspraak op bijzondere kennis en inzichten, die zij als ingewijden zouden bezitten. Dit blijkt voor een deel uit de waarschuwing: "Zie toe, dat niemand u meesleept door zijn wijsbegeerte en door ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevering van de mensen, met de elementen van de wereld en niet met Christus" (2:8). Sommigen vrezen geestmachten, iets dat vermoedelijk verband houdt met de 'engelenverering'

die Paulus aan de kaak stelt. Zij die zich daarmee bezighouden, willen die 'machten' blijkbaar gunstig stemmen, door zich stipt te houden aan ascetische regels: "raak niet, smaak niet, roer niet aan" (vs. 21).

Christus. Meer hebben wij niet nodig

Paulus' antwoord op de dwaalleer kan in één woord weergegeven worden: **Christus**. Wie zijn plaats in Gods heilsplan en -werk begrijpt, zal geen behoefte hebben aan welk aanvullend verlossingsmiddel ook. Heel het evangelie van Gods Koninkrijk, en de roeping van Jood en niet-Jood tot alle volmaaktheid daarvan, dat Paulus het 'geheimenis' noemt, komt in Hem samen. Vandaar dat Paulus zijn verlangen uitspreekt, dat de leden van de gemeente "in de liefde verenigd worden tot alle rijkdom van een volledig inzicht, en zij het geheimenis van God mogen kennen, Christus, in wie al de schatten van de wijsheid en kennis verborgen zijn" (Kol 2:2,3).

Christus was het centrale onderwerp van de boodschap die de leden van de gemeente van Paulus' medewerkers (Epafras?) hadden gehoord. Zij hadden verteld dat de profeten in Israël zijn komst als Profeet, Priester, Knecht en Koning hadden voorspeld; hoe Hij onder zijn volk had geleefd; welk evangelie Hij had verkondigd; welke grote wonderen Hij had gedaan; wat de betekenis was van zijn kruisdood; dat God Hem op de derde dag had opgewekt, opgenomen in de hemel, aangesteld als Priester, en benoemd tot de Rechter, die bij zijn wederkomst de wereld zal oordelen en zijn heerschappij van gerechtigheid en vrede op aarde zal vestigen. In de mondelinge getuigenissen van de apostelen hierover lag een onuitputtelijke bron van kennis. Maar in verband met de groei van de gemeente over een groot gebied, nam ook de behoefte toe aan de vastlegging hiervan op schrift. Het duurde dan ook vast niet lang voordat, zoals Lucas opmerkt, "velen geprobeerd hebben een verhaal op te stellen over de zaken, die onder ons hun beslag hebben gekregen" (Luc 1:1). In alles wat Christus is, gedaan heeft, en nog zal doen, liggen de schatten die de leden van de gemeente in Kolosse (meer) hadden moeten leren waarderen, in plaats van te luisteren naar speculatieve theorieën en ideeën, die kenmerkender zijn voor de heidense wereld dan voor mensen die hun geloof richten op Gods openbaring. Christus is de rijke grond waarin zij wortel moeten schieten, of, anders gezegd, het vaste fundament waarop zij moeten bouwen: "Nu u Christus Jezus, de Here, aanvaard hebt, wandel in Hem, geworteld en dan opgebouwd wordend in Hem, bevestigd wordend in het geloof, zoals u geleerd is, overvloeiende in dankzegging" (2:6,7).

Hoe sterk Paulus de heilshistorische Christus voor ogen heeft, die als Gods Zoon in de wereld is geboren, onder zijn volk wandelde, en voor de zonden van mensen gestorven is, blijkt uit de nadruk die hij legt op zijn lichaam van vlees en bloed: "Ook u, die eertijds vervreemd en vijandig gezind was blijkens uw boze werken heeft Hij thans weer verzoend, *in het lichaam van*

zijn vlees, door de dood" (1:21,22). Hij vertelt ook hoe Christus dat lichaam heeft afgelegd (2:11). En als reden om de behoudenis niet buiten Christus te zoeken, zegt hij: "want in Hem woont al de volheid van de godheid lichamelijk" (2:9). We weten uit de brieven van Johannes, dat de christenen in Asia enkele tientallen jaren later te maken kregen met de leer dat Christus niet in het vlees was gekomen. Dit zal dan ook wel de reden zijn waarom Johannes in zijn evangelie schrijft: Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene van de Vader, *vol van genade en waarheid*" (Joh. 1:14; 1 Joh. 4:1-3). Paulus' woorden leggen de betekenis van zijn beschrijving van Christus als "het beeld van de onzichtbare God" nader uit: de eigenschappen van de onzichtbare God zijn zichtbaar en tastbaar geworden, hebben gestalte gekregen, in de historische Persoon van Christus; en in de verbondenheid met Hem hebben de gelovigen deel aan zijn volheid.

Christus' heilswerk

Om te tonen dat de verlossing die Christus tot stand gebracht heeft volledig is, zodat er geen ruimte is voor iets dat dit zou moeten aanvullen, legt hij Gods heilswerk in Christus verder uit aan de hand van de deelneming aan Christus' besnijdenis, zijn begrafenis en opwekking, en Gods vergeving van hun zonden.

In de eerste plaats, zo vertelt Paulus, hebben zij met Christus het oude, aardse leven afgelegd in zijn besnijdenis. Ook voor sommige christelijke Joden was besnijdenis nog steeds het onmisbare teken van Gods verbond, zelfs voor niet-Joden. Het duurde niet lang nadat zij hoorden van de bekering van niet-Joden, dat enkele leden van de gemeenten in Judea naar de eerste gemeente in de heidenwereld, Antiochië, gingen, met de boodschap: "Indien u zich niet besnijden laat naar het gebruik van Mozes, kunt u niet behouden worden" (Hand 15:1). Dit is blijkbaar ook de mening van sommigen in Kolosse, want Paulus brengt de kwestie ineens ter sprake met de woorden: "In Hem bent u ook met een besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is, besneden door het afleggen van het lichaam van het vlees in de besnijdenis van Christus" (2:11).

De profeten in Israël hadden gesproken over een andere besnijdenis dan die van het afsnijden van een stukje vlees van de man. Mozes vermaande het volk: "Besnijd dan de voorhuid van uw hart" (Deut 10:16), waarmee hij de verloochening van vleselijke begeerten bedoelde. Het echte Jood-zijn is een kwestie van het hart, en niet van fysieke afstamming: "Want niet hĳ is een Jood, die het uiterlijk is, en niet dát is besnijdenis, wat uiterlijk, aan het vlees geschiedt, maar hij is een Jood, die het in het verborgen is, en de ware besnijdenis is die van het hart, naar de Geest, niet naar de letter" (Rom 2:28,29). De besnijdenis die Jezus als kind onderging, was het

profetisch teken van de verloochening van zijn eigen verlangens als mens, die zijn hele leven op aarde kenmerkte. Aan die volledige verwerping van de eisen van het vlees, karakteristiek voor Jezus' zondeloosheid, kunnen zijn volgelingen deel hebben.

In de tweede plaats heeft deze zegen brengende vereniging met Christus, zowel in de overwinning over het vlees als in zijn nieuwe leven na de opstanding, plaats in de doop: "daar u met Hem begraven bent in de doop. In Hem bent u ook mede opgewekt door het geloof aan de werking van God, die Hem uit de doden heeft opgewekt" (Kol 2:12). Betekent dit dat de doop dan toch de plaats inneemt van besnijdenis? Zo eenvoudig ligt het niet, want het doel van de besnijdenis was anders dan dat van de doop. De besnijdenis was het onmisbare teken dat iedere mannelijke Jood in zijn lichaam moest dragen, om lid te zijn van Gods uitverkoren volk: "De onbesnedene ... zal uitgeroeid worden uit zijn volksgenoten: hij heeft mijn verbond verbroken" (Gen 17:14). Als teken van het behoren tot dit volk, was het nodig dat besnijdenis kort na de geboorte gedaan zou worden. De doop echter is de door God geboden wijze waarop een gelovige zich mag verenigen met Christus, zowel in zijn sterven als in zijn opstanding tot nieuw leven, en is als zodanig een uiting van persoonlijk geloof en gehoorzaamheid: "Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden" (Mar 16:16). Hoewel er een zekere overeenkomst is tussen besnijdenis en doop, als een teken van de verloochening van de verlangens van het vlees, is er dus ook een sterk contrast tussen de twee, dat Paulus aangeeft met de woorden: "In Hem bent u ook mede opgewekt door Het geloof aan de werking van God" (Kol 2:12). Gods nieuwe verbond in Christus is niet gesloten met welk volk dan ook, zodat er geen plaats is voor een teken van fysieke afstamming.

Het derde aspect van Gods heilswerk in Christus dat Paulus hier ontvouwt, is Gods vergiffenis van zonde. Die toont hij aan de hand van drie werkwoorden: de zonden zijn *kwijtgescholden*; de Wet van Mozes, als document dat de mens tekent als zondaar en hem dus verdoemt, is in Christus *uitgewist*; met het lichaam van Christus is het aan het kruis, het instrument van tenietdoening, *genageld*.

Het woord vertaald met 'kwijtschelden' betekent gewoonlijk iets geven als een gunst, zonder voorwaarden. Het komt later in de brief voor met dezelfde betekenis als hier van vergiffenis: "Verdraag elkaar en vergeef elkaar, indien de een tegen de ander een grief heeft; gelijk ook de Here u vergeven heeft, doe ook u evenzo" (Kol 3:13). Paulus koos dit woord in deze verklaring van Gods heilswerk in Christus mogelijk, omdat het woord ook gebruikt werd voor de annulering van een schuld (zie bijvoorbeeld Luc 7:42).

Met een zeer aanschouwelijk beeld vertelt Paulus wat er is gebeurd met de Wet van Mozes, die de dwaalleraars blijkbaar nog steeds naleven. Hij

beschrijft de Wet in haar negatieve aspect als een bewijsstuk, een belastend document, waarin wat God van een mens eist zwart op wit vaststaat, en dat degenen die de inzettingen overtreden daarom schuldig verklaart als zondaars die de dood verdienen. Aan datzelfde kruis waaraan het lichaam van Jezus met spijkers werd vastgemaakt, is ook dat aanklagende getuigenis genageld! In zijn brief aan de Galaten beschrijft Paulus dit negatieve aspect van de Wet van Mozes als een vloek, en zegt dat door zelf onder de vloek van de Wet te zijn gekomen (door zijn wijze van sterven), Jezus zijn volk daarvan bevrijd heeft.

In zijn brief aan de Romeinen personifieert Paulus de zonde als een macht, die de individuele mens in slavernij houdt. Bijvoorbeeld: "Laat dan de zonde niet langer als koning heersen in uw sterfelijk lichaam, zodat u aan zijn begeerten zou gehoorzamen" (Rom 6:12). In deze brief aan de Kolossenzen – waarschijnlijk vanwege dit heidense geloof in kwade machten die dwaalleraars in de gemeente willen invoeren – stelt hij de zonde voor als een macht die door menselijke heerschappij in allerlei vormen werkzaam is. Terwijl zijn kruisdood er in de ogen van de wijzen van deze wereld als een totale nederlaag uitzag, was deze in wezen een geweldige overwinning. Door niet alleen alle neigingen tot zonde in zijn lichaam te hebben overwonnen, maar het lichaam – in heel zijn representatieve betekenis – zelf vrijwillig aan een openbare dood te hebben overgeleverd, bewees Jezus zijn geschiktheid die macht over engelen en mensen te mogen ontvangen, die de Vader al vóór de grondlegging van de wereld voor Hem bestemd had. Direct na zijn opstanding kondigde Christus zijn volgelingen aan: "Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde" (Mat 28:18). Paulus heeft dit voor ogen, als hij zegt dat Christus "het hoofd is van alle overheid en macht" (2:10). Nu herhaalt hij, op meer aanschouwelijke wijze, dit gevolg van zijn kruisdood met de woorden: "Hij heeft de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en zo over hen gezegevierd" (2:15).

Met deze woorden stelt Paulus op zinnebeeldige wijze het verband vast tussen Jezus' kruisdood en koningschap. Menselijke regeringen worden in de Schrift niet alleen maar beschouwd op het politieke vlak, als maatschappelijke stelsels, maar als machten die zich organiseren in vijandschap tegen God, en in ongehoorzaamheid aan Zijn geboden. In Christus' overwinning over de macht van de zonde wordt de doodsklok over de op kwaad beluste wereld geluid. Volgens Paulus' eigen beeld worden alle machthebbers als machteloze gevangenen aan Christus' zegekar gespannen. Ook Johannes ziet op zeer zinnebeeldige wijze hoe de wereldmachten door Jezus' offer van hun troon gestoten worden: "Nu is verschenen het heil en de kracht en het koningschap van onze God en de macht van zijn gezalfde" (Op 12:10).

Studeren met Open Bijbel

Bijbelstudie sectie voor de wat meer gevorderde Bijbellezer

De brief aan de Kolossenzen

6. De schaduw en de werkelijkheid

***Dingen die slechts een schaduw zijn,
maar de werkelijkheid is van Christus.***

Evenals in de gemeente in Kolosse zijn er de eeuwen door altijd weer christenen die sterk aangetrokken worden door vaste levensregels. Zij beschouwen een strenge discipline als een middel om het lichaam onder de duim te houden en de werken van het vlees te overwinnen.

Helaas wordt een asceet zich juist door zijn poging zichzelf te overwinnen meer bewust van zichzelf. Wanneer hij meent de baas over het vlees te zijn, wordt hij gemakkelijk schuldig aan een van de meest geraffineerde en lastigste van de werken van het vlees: menselijke hoogmoed. Daarom waarschuwt Paulus dat "gewilde nederigheid" aanleiding kan geven tot een toestand waar iemand "opgeblazen [is] door zijn vleselijk denken".

De weg van geestelijke vooruitgang leidt naar toenemende verbondenheid met Christus, waardoor de gelovige zich steeds meer bewust wordt van diens heerschappij in zijn leven, en van Hem als Hoofd "zijn goddelijke wasdom ontvangt".

Geen wettische verplichtingen

Het feit dat Christus door zijn offerdood de Wet van Mozes buiten werking heeft gesteld, heeft praktische gevolge, die Paulus als volgt toepast: "Laat dan niemand u blijven oordelen inzake eten en drinken of op het stuk van een feestdag, nieuwe maan of sabbat, dingen, die slechts een schaduw zijn van hetgeen komen moest, terwijl de werkelijkheid van Christus is" (Kol 2:16). Er kan geen twijfel over bestaan, dat het hier gaat om de Wet van Mozes. Het lijkt weinig aannemelijk dat Paulus heidense wetten of Joodse tradities als een schaduw van Christus zou beschouwen. Deze illustratie komt ook in de brief aan de Hebreeënen voor: "Dezen verrichten slechts

dienst bij een afbeelding en schaduw van het hemelse ... Want daar de wet slechts een schaduw heeft van de toekomstige goederen, niet de gestalte van die dingen zelf ..." (Heb 8:5; 10:1). Evenals een schaduw het silhouet van het lichaam laat zien, zo geven de voorschriften van de Wet van Mozes een vage tekening van Christus als Heiland. In zijn eerste brief aan de Korintiërs, bijvoorbeeld, ziet Paulus Christus in het paaslam en de watergevendende rots (1 Kor 5:7; 10:4).

Andere aanwijzingen dat Paulus op deze plaats in de brief aan de Kolossenzen de Wet van Mozes voor ogen heeft, zijn te vinden in het noemen van de heilige dagen in de Joodse kalender: "feestdag, nieuwe maan of sabbat" (verg. 1 Kron 23:31; 2 Kron 8:13; 31:3). Met 'eten' bedoelt hij blijkbaar de voorschriften aangaande rein en onrein voedsel, en met 'drinken' het gebruik van wijn. Besnijdenis, waarover hij al geschreven heeft, is nog een andere verwijzing naar de Wet van Mozes.

Het is belangrijk in te zien, dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen één deel van de Wet en een ander. Het onderscheid dat men in het christendom is gaan maken tussen zogenaamde 'ceremoniële' wetten en de andere voorschriften, komt nergens in de Bijbel voor. Sommige voorschriften hebben weliswaar zowel innerlijke betekenis als een uiterlijke vorm – iemand kon zijn kind besnijden of een offer brengen, zonder zich te bekommeren om de bedoeling hiervan – maar een gehoorzaamheid die slechts uitwendig was, beantwoordde niet aan Gods gebod, zoals de profeten in Israël en Jezus meermalen hebben gezegd. "Want niet hij is een Jood, die het uiterlijk is, en niet dát is besnijdenis, wat uiterlijk, aan het vlees, geschiedt, maar hij is een Jood, die het in het verborgen is, en de ware besnijdenis is die van het hart" (Rom 2:28,29). En waarom zou de viering van de sabbat niet als een 'ceremoniële' wet beschouwd worden?

Er wordt evenmin onderscheid gemaakt tussen de Tien Geboden en de overige geboden van de Wet van Mozes. De Tien Geboden vormen in zekere zin de kern van de Wet, en zijn in steen gegraveerd. Zij worden "de woorden van het verbond", "de Tien Woorden" genoemd (Ex 34:28; Deut 4:13), d.w.z. het oude verbond dat in Christus ten einde is gekomen. In de tweede brief aan de Korintiërs maakt Paulus onderscheid tussen Gods Wet "op tafelen van steen" gegrift, en het nieuwe verbond waarvan hij een dienaar is, en beschrijft hij de Tien Geboden als "de bediening van de dood, met letters op stenen gegrift" en "de bediening, die veroordeling brengt", die gepaard ging met een vertoon van heerlijkheid die nu verdwenen is (2 Kor 3:3-11).

De christen is dus niet verplicht de sabbat, of enige andere dag in de week, als rustdag te vieren. Paulus' woorden geven degenen die hierop aandringen een afdoend antwoord: "Laat dan niemand u blijven oordelen inzake ... sabbat". Hij verwijt de broeders in Galatië: "Dagen, maanden,

vaste tijden en jaren neemt u waar. Ik vrees, dat ik mij wellicht tevergeefs voor u ingespannen heb" (Gal 4:10-11). Als een individu meent dat de inachtneming van een bepaalde dag voor geestelijke doeleinden een goede zaak is, mag hij dit doen, maar het is hem verboden dit anderen op te leggen: "Deze immers stelt de ene dag boven de andere, gene stelt ze alle gelijk. Ieder zij voor zijn eigen besef ten volle overtuigd" (Rom 14:5). Dus de sabbat mag gehouden worden, maar het is niet verplicht.

Wet en evangelie

De Wet van Mozes had de Israëlieten bewust moeten maken van hun tekortkomingen en menselijke zwakheid, en daarom van de noodzaak van Gods vergiffenis. Van dit laatste had de HERE hen bij de wetgeving verzekerd, toen Hij de betekenis van de verbondsnaam uitriep: "HERE, HERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig, groot van goedertierenheid en trouw ... die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft" (Ex. 34:6,7). Maar in plaats van op Gods vergevensgezindheid te vertrouwen, maakten de Joden van de Wet een heilsmiddel op zich. Door daaraan gehoorzaam te zijn, meenden zij zich te kunnen rechtvaardigen: "trachtende hun eigen gerechtigheid te doen gelden, hebben zij zich aan de gerechtigheid van God niet onderworpen" (Rom 10:3).

Het is de Wet als heilsmiddel tot verlossing die Paulus verwerpt, als hij haar beschrijft als een bewijsstuk "dat door zijn inzetten tegen ons getuigde en ons bedreigde" (Kol 2:14). En datzelfde geldt voor alle regels die de dwaalleraars in Kolosse wilden invoeren in de gemeente. Ze zijn, zegt Paulus, "zonder enige waarde", en achter de schijn van vroomheid en nederige onderworpenheid aan strenge discipline, brachten ze een vleiend gevoel van God waardig te leven. Erger nog, ze maakten een gelovige los van diens verbondenheid met Christus: "terwijl hij zich niet houdt aan het hoofd, waaruit het gehele lichaam, door pezen en banden ondersteund en samengehouden, zijn goddelijke wasdom ontvangt" (Kol 2:19).

Hierop gaat Paulus in de rest van zijn brief nader in, en geeft op specifieke wijze, zowel negatief als positief, de praktische gevolgen aan van de verbondenheid met Christus, die door de doop in Hem tot stand is gekomen. Voordat hij dit doet, stelt hij opnieuw het fundamentele principe vast, dat de geboden die de dwaalleraars willen opleggen, bij een levenssfeer horen die de gelovigen in Christus vaarwel hebben gezegd. "Indien u met Christus *bent afgestorven* aan de leerbeginselen van de wereld, waarom laat u zich dan, *als iemand die in de wereld leeft*, allerlei bepalingen voorschrijven?" (2:20 Petrus Canisius Vert; i.p.v. leerbeginselen geeft de Statenvertaling 'eerste beginselen'; zie ook Heb 5:12 'eerste beginselen van de uitspraken/woorden van God' S.V. en NBG'51). Zoals hij al eerder had geschreven, zijn zij de Vader dankbaar, omdat Hij hen uit de wereld, met al haar uitzichtloosheid, overgebracht heeft "in het Koninkrijk van de Zoon

van zijn liefde" (1:13). In Christus' Koninkrijk, waarin zij al leven, gelden heel andere levensprincipes dan een stel (wets)regels.

A.H./J.K.D

